

Výstava Dialóg v tme podáva dôkaz o reálnom živote vo večnej temnote

Príbeh 22. 4. 95

Bože, len nestratiť zrak!

Chcela som to skúsiť na vlastnej koži. Vlastne vidieť, čo nevidieť očami. Do rúk som dostala slepeckú paličku a – vkročila do tmy. Totálnej. Čiernej ako smola. Môj orientačný zmysel bol odrazu nulový. Stala som sa nemotornou ako dieťa, ktoré sa učí chodiť, ktoré treba vziať za ruku a viesť. Raz som nevedela kam, v ktorú stranu sa vybrať. Sekundy dostávali rozmery hodín a moju vydesenú dušu nevedel upokojiť ani zvuk spievajúceho vtáctva v inštalovanom lese i napriek tomu, že som vedela, že zablúdiť v ňom nemôžem. Ak áno, tak sprievodkyňa mi pomôže. Hrozne mi chýbal dotyk niekoho blízkeho a ľudský hlas. V rukách, ktoré sa začali výnimočne potiť, som stiskala slepeckú paličku. Barbara! Monika! Bar..., razom preľali ticho pokriky sprievodkýň, rakúskej a slovenskej. Rozhodla som sa. Paličkou odhaľujúc priestor pred sebou som šla za hlasmi. Inú možnosť som nemala. Bože, len nikdy nestratiť zrak! Len čím skôr sa dostať z tejto temnoty! To boli slová, ktoré som si neustále opakovala. Pozor na schody, na ne nesmiete stúpiť, ozvala sa Barbara, v tej chvíli naša tlmočnica. Preboha, ešte aj schody! Čo to má znamenať, čo ak na ne stúpim? Čo ma na nich čaká, aká nástraha, nebezpečenstvo?! Po niekoľkých krokoch, ktoré som úspešne zvládla, stala sa zo mňa socha. Ani hlasy detí, ktoré pokrikujú na seba – to si ty? Ahá!... – takto zaháňali

strach... Slepota je hrozná! Oveľa hroznejšia než si myslíme my vidiaci! Ktosi ma ulapil nežne za ruku a viedol. Bola to Monika. Až neskôr som sa dozvedela, že je slepá od narodenia. Pekná a nežná už na pohľad, s nedefinovateľným zmyslom odhalila moje pocity, našla ma a začala učiť

PRENIKAŤ DO ŽIVOTA NEVIDIACICH.

Hmatom. Ruku mi položila na čosi okrúhle, objavila som strom, namočila do tečúcej vody, bol to potok, ... Takto, krôčik čo krôčik som hmatom objavovala inštalované predmety. Zvieratka, kriky a všetko, čo v lese je. Keď Monika vycítila, že iný potrebuje jej pomoc, vzdialila sa a ja som opäť zostala bezradná. Ako slepec, ktorý sa ocitne v novom prostredí plnom nepredvídaných nástrah. Paličkou som sa snažila dostať ďalej. Nedarilo sa veľmi. Bola som odkázaná na Moniku, ktorá aj ostatných previedla do inštalovaného mesta. Hukot lietadla a áut i ruch na uliciach boli hrozní. Potkla som sa o zaparkované auto, na chodníku narazila do bezohľadne zabudnutého nákupného vozíka. Áno aj takéto prekvapenia čakajú nevidiakov v reálnom živote! Prinajlepšom spadnú, udrú si hlavu. V bare to nebolo o nič lepšie. Manipulácia s peniazmi v tme je zložitá. Aj nájsť ponúkaný pohár džúsu a vypiť ho, na to treba tréning. Hlas nevidiaceho čašníka i zákazníkov – návštevníkov výstavy Dialóg v tme, ktorých som napodiv doslova vycítila aj bez vravy, znížil moju hladinu strachu a tiesne. Oj, ako som sa len z baru náhlila za prebleskujúcim svetielkom! Za takmer mikroskopickou čiarou, ktorú som náhodne zazrela. Vydesená som bola ešte aj na druhý deň.

Zážitok z výstavy vo viedenskom Na-

turhistorische museum bol veľký, zvláštny a

PREDOVŠETKÝM EMOTIVNÝ.

I napriek tomu, že výstava bola na celý čas – 2 mesiace – od začiatku beznádejne vypredaná, desať detí zo Slovenska – výhercovia literárnej súťaže a najlepších tvorcovia darčiekov pre nevidiacich si ju mohli vďaka Bibiane a Rakúsko-slovenského kultúrneho centra pozrieť. Samozrejme, že hmatom! Nebola však jediná, predchádzala jej výstava v Galérii MITTE. Mimoriadna nielen plastickými obrazmi a soškami z Balzy ale aj dvojtrojrozmernými exponátmi od autorov Františka Guldána od nás, Aleny Schulz z Viedne a Doris Schillfahrt z Mníchova. Deti si medzi exponátmi našli aj svoje diela. Tešili sa z nich. Aj nevidiaci i riaditeľka galérie Katarína Machalek (pôvodom Bratislavčanka), ktorá sa výprave z Bibiany venovala po celý čas.

EVA CSIBOVÁ